

[Moltesen.]

helt forsømmer den forstandsmæssige Behandling af Spørgsmaalet, idet den gaar ud fra Stemninger. Den højtærede Minister sagde, at hvis man kunde komme paa et forstandsmæssigt Forhandlingsgrundlag, kunde man maaske finde hinanden. Det var ønskeligt, om man kunde finde hinanden; thi som vi nu staar i det, kan vi ikke blive staaende, og den stadige Strid om, hvem der har Skylden, er Vælgerne med Rette lede og kede af. Vi maa alle med Apostelen Paulus sige, at i denne Sag har vi alle syndet og fattes Ære for Gud. Vi er mange om Skylden; men alle er fælles om Skaden.

Hvad det forstandsmæssige angaar, er jeg tilbøjelig til at mene, at den højtærede Udenrigsminister kun vil kunne godkende det som forstandsmæssigt, der kan komme ind under de matematiske og logiske Regler, idet han borteliminerer alt det, der hører ind under det, der ikke kan tælles og vejes, ind under imponderabilia. Til Løsning af det foreliggende Spørgsmaal ligesom af alle politiske Spørgsmaal, der gaar ud over Oksebrenselarvens Bekæmpelse, hører Intuition; Lugtesans, flair betyder mere end forstandsmæssig Indstilling. Det, som kræves, er Klogskab, hvilket som bekendt ikke er det samme som Intelligens.

Det er imidlertid lykkedes den højtærede Udenrigsminister at overbevise det socialdemokratiske Parti om, at det, som de for faa Aar siden stemplede som Galimathias, nu er forstandsmæssigt. Men vi faar nu se, om det er muligt for ham at faa andre ad forstandsmæssig Vej til at gaa den samme Canossagang som Socialdemokratiet.

Jeg kunde have Lyst til at spørge den højtærede Udenrigsminister, som jeg igennem mange Aars Kendskab og Samarbejde har lært at sætte overordentlig Pris paa, og hvis Domme, hvor ensidige de end ofte er, har en ikke ringe Vægt for mig, om han anser den højtærede Forsvarsministers Argumenter for dette Forslag for forstandsmæssige, thi det er disse, som foran en mulig Folkeafstemning vil blive mere afgørende end Udenrigsministerens.

For øvrigt, naar jeg siden 1909 har hørt de Radikales Begrundelse af deres Pacifisme eller Defaitisme, som dette Forslag er noget afpasset efter, saa har det for mig været en ulidelig Blanding af Intellektualisme, Idealisme og Bavl, gennem hvis Taager jeg ofte har haft meget vanske-

ligt ved at skimte min forstandige gamle Ven, Dr. P. Munch, vor nuværende højtærede Udenrigsminister.

Man skaber Vrangforestillinger om Danmarks Magtstilling, naar man taler om Danmark som Dørvogter ved Østersøen, siger den højtærede Udenrigsminister, og han bliver varm, naar han polemiserer med de vrangstillede Mennesker — jeg vil slet ikke tale om, hvad den højtærede Forsvarsminister kan hitte paa at sige i samme Anledning, naar han for sine begejstrede Tilhængere trækker alle sine udenrigspolitiske og militærtekniske Registre ud i et Orgelbrus, der overgaar *al* Forstand. Jeg kan godt forstaa, at de, der jublede ved Panamas Tilslutning til Danmarks Afrustning, ikke bryder sig om at høre Austin Chamberlains Mening derom, og dog er Talen om Danmark som Portvagt ved Østersøen saa nær Virkeligheden, som et Billede kan være. Vi er ikke den eneste, Sverige har en Sideport og Tyskland en Bagport.

Men naar nu den højtærede Udenrigsminister bliver varm i paagældende Anledning, er det kanske Mindelser om den uforstandige Brug, man til Bevis for, at vi havde denne ejendommelige Stilling her ved Østersøen, har villet gøre af Øresundstraktaten af 1857, idet man har villet hævde, at ogsaa denne Traktat medførte militære Forpligtelser. Det er en Tale, som jeg saa udmærket forstaaer den højtærede Udenrigsminister bestemt maa afvise; det er ikke paa denne Traktat, man bør støtte sig, naar man taler herom, men bare paa dette ret og slet geografiske, at her ligger vi nu en Gang.

Lad os imidlertid lade Billedet fare, naar det virker saa ophidsende, hvad der er til megen Skade for det forstandsmæssige, og spørge: Hvad gjorde da den højtærede Udenrigsminister selv i 1914? Vred han ikke Nøglen om uanset Anordningen af den 20. December 1912 og den almindelige folkeretslige Opfattelse, at Østersøen ikke kunde lukkes, naar Krigen føres mellem et udenfor liggende Land og en Østersøstat? Var det ikke netop ham, der i Forsvarskommissionen sagde angaaende denne Handling følgende:

„Og gennem sin effektive Karakter havde Mineudlægningen naturligvis ogsaa sin praktiske Betydning, den vilde vanskelliggøre en fremmed Flaades Gennemfart. . . . Den Flaade, som søgte at trænge igennem, vilde blive opholdt.“

Jeg kan ogsaa henvise til den daværende højtærede Forsvarsministers Instruks ved Krigens Begyndelse, som jo gaar ud paa